

A conscientis nostris accusat, *teste Job historia, & Apocal. c. 12.* Ob eandem causam noster *Arvidus*, aduersarius litigans coram iudicis tribunali, *Petr. 5. 8* nominatur. Præterea diabolus verè est, quod calumniando homines contra se inuicem concitat, & a verò Deo eiusque religione ac veritate abducit. Ex calumniis autem & mendaciis huius aduersarij innumera mala, quæ homicidij voce aliquoties exprimit Scriptura, nascuntur. Est vero hic campus mendaciorum, calumniarum, sycophantiarum, longe amplissimus: in quo Sathan fementem ac messem vberissimam facere solet inter omnium ordinum homines, omnium hominum societates, à lapsu primi hominis ad mundi finem.

Sathanas aduersarius, Hebr. *Sathan*, in nouo Testamento *Sathanas*, & *Sathan*, à verbo Hebræo *Sathan* aduersatus est, aduersarius fuit, odiose alicui se opposuit, inimicus fuit; tam de homine, quam de diabolo dicitur. *Satanab*, aduersatio, aduersatiua oratio, rixa, inimicitia, odium, *Gen. 26. 21. Esdr. 4. 6.* Vide de Sathana nomine quibusdam attributo, *Psal. 10. 20. & 71. 23. item, Num. 22. 2. 23. 1. Reg. 29. 4. 2. Reg. 19. 23. 3. Reg. 5. 4. & II. 14. 23. 25.*

* EPIETHETA ET APPELLATIO.

B Quin non vnus tantum sit diabolus, sed plures Angelos reprobos secum habeat, appellantur dæmonia & dæmones, *Deuter. 31. 17. Psal. 96. 5. & 106. 37. Matr. 8. 16. 28. 33. & 9. 34. Luc. 11. 20. 1. Corinth. 10. 20. 1. Tim. 4. 1. Iac. 2. 19. Apoc. 9. 20. & 16. 14. & 18. 2.* Angeli item diaboli, *Matth. 25. 41. 1. Corin. 6. 3. 2. Corinth. 12. 7. 2. Petr. 2. 4. Iud. 6. Apoc. 12. 7. 9* quia diabolo capiti suo inferunt in hominibus seducendis ac perendis. Nominantur etiam Angeli mali & impuri, *Matth. 10. 1. Marc. 1. 27.* quod homines ad impuras libidines instigunt: dæmones, quasi *Sathanas*, *Matth. 9. 24. & c.* à singulari scientia rerum in natura etiam occultarum. Ad hæc appellantur imperia, principatus, potestates, domini mundi, rectores tenebrarum huius seculi, spiritualis malitiæ, *Ephes. 6. 12. Col. 2. 15.* Angeli qui peccarunt, qui non seruata sua origine reliquerunt suum domicilium, in tartarum detrusi, catenis caliginis traditi, ad damnationem seruati, iudicio magni illius diei vinculis æternis sub caligine seruati. *2. Petr. 2. 4. Iudic. v. 6.*

Diabolus dicitur iumentum, draco & auis. Humanum genus tribus vitis valde tentat: luxuriâ, malitiâ & superbia. In eis igitur, quos excitat ad luxuriam iumentum est: ad nocendi malitiam, draco est: superbia, auis est. *Greg. 1. 3. Mo. al.*

C *D. Cyprian.* Diabolus dicitur serpens, quæ cum latenter obrepit, cum per pacis imaginem fallens, oculis accessibus serpit (vnde nomen serpentis accepit) ea est eius astutia, ea est circumuencendi hominem caeca fallacia, vt videatur noctem asserere pro die, venenum pro salute, desperationem sub obtentu spei, &c. *Tract. 3. de prelat. simplic.*

Vocatur quoque Accusator fratrum, in *Apocalypsi c. 12.* vbi dicit S. Ioannes; Accusator fratrum nostrorum proiectus est, qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri, die ac nocte: quæ verba exponens S. Gregorius *1. 2. Moral. c. 5. air:* in die accusat, cum prosperis malè nos vt insinuant: in nocte accusat, cum in aduersis nos non debere habere patientiam demonstrat. Sic accusauit B. Iob, cum dixit: Nunquid Iob frustra timet Deum, &c.

In vita S. Antonij apud Athanasium notissima est accusatio accerrima dæmonum aduersus eundem sanctum, & Angelorum pro eodem defensio.

D Exstant huius rei visiones plurimæ, in quibus visus est Angelus proleptus morientes aduersus impugnaciones Dæmonum.

* NATURA.

Diabolus est angelus per superbiã separatus à Deo, qui in veritate non stetit, doctor mendacij, quia ab ipso primum iumentum est mendacium. Ipse est aduersarius effectus generis nostri, inuictor mortis, superbiæ institutor, radix malitiæ, scelus caput, princeps omnium vitiorum, persuasor turpium voluptatum. Hinc ergo cum illum primum hominem à Deo factum Adam patrem omnium nostrum intueretur, videretque hominem ex limo terræ ad imaginem Dei factum, pudicitia ornatum, temperantia compositum, charitate circumdatum, immortalitate vestitum, æmulus atque inuidus tantam beatitudinem hominem æternum accepisse, quod ipse, dum esset angelus, per superbiã agnoscerit amisisse. Inuidit faciem insaniabilis homicidæ, primum parentem nostrum tantis & talibus bonis expoliari, & nos interemit. *August. ad Iulianum Comitem.*

Sciendum est hanc esse naturam dæmonum, vt ærei corporis sensu, terrenorum corporum sensum facile præcedant, celeritate etiam propter ærei corporis superiorum nobilitatem, non solum cursu quarumlibet rerum, vt hominum vel ferarum, verum etiam volatus auium incomparabiliter vincant. Quibus duabus rebus quantum ad æreum corpus attinet, præditi, hoc est; acuminè sensus & celeritate motus multò ante cogitata nuntiant, quæ homines pro sensu terreni tarditate mirentur. *Angel. 1. de Natura dæmonum.*

Sunt igitur Dæmones substantiæ corporis expertes, & à materia disinctæ, quod probari solet *c. 8. Luca:* vbi legimus, fuisse in vno homine Legionem Dæmonum, quæ tamen continet sex mille sexcentos LXXVI, qui omnes in eodem corpore consistere non possent absque dimensionum penetratione, si corporei essent. Adde Dæmones esse Angelos, vt è quorum ordinibus ceciderunt ob superbiã, quæ Altissimè motus esse affectarunt. Concil. quoque *Lateranense 11. c. Exmiser de summa Trinitate*, vocat Angelos creaturam spirituales.

* CREATIO. ET LAPSVS.

Dæmones si considerentur secundum statum naturæ, fuerunt ab initio, & etiamnum sunt in ordine Angelorum, cum isdem creati à Deo, iuxta probabilem sententiam; cum ipso cælo Empyreo. Verum statim post creationem auersi à Deo, F demeruerunt, & gratuitis suis bonis abusi fuerunt, quomodo apud Esaiam dicitur in persona Dæmonis. In cælum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, *cap. 4.* superbia enim ruinæ ipsorum Dæmonum causa fuit, ita vt ministerio sociorum Angelorum, qui in gratia perferuntur, cælo deturbati, æternique supplicij fuerint mancipati. Quanta autem mora fuerit inter creationem & lapsum, deinde fuerit pugna, quam inter Angelos bonos & malos commisit describit in *Apocalypsi* sua Ioannes: denique quanta pars Angelorum ceciderit, & num eorum ruinæ præcise sint implendæ, sic vt plures homines saluandi non sint, quam iuxta numerum Angelorum qui ceciderunt: non est huius instituti curiosus inuestigare. Videantur Commentatores in *S. Thomam q. 63. a. 6. p. 1. & de malo q. 16.* Opinio quorundam fuit, tertiam partem Angelorum cecidisse cum Lucifero tanquam suo Principe, cuius superbiã fuerat imitati, dum illius exemplo contempnantes naturæ suæ dignitatem, se extulerunt, ac naturæ suæ, non Dei beneficio, beatitudinem adscribendam, Deique similitudinem, imò & locum humanitati Christi debitum, Lucifero suo attribuentem censuerunt. Videatur *Thomas* suprâ *art. 3. & 7.*

* Errores circa Dæmonum naturam.

Platoniorum dogma fuit, Dæmones natura præditos æreo corpore, & perinde ac homines affici perturbationibus, & obsecenis voluptatibus. Constat ex Augustino *lib. 8. de Ciuit. Dei c. 17. Apulo in lib. de Socratis Dæmon. Plur. 1. de Iside.*

Nonnulli alij adducti verbis illi *Gen. c. 6.* Ingressi sunt filij Dei ad filias hominum, illaque genuerunt, &c. senserunt Dæmones, postquam gradu & gratia eieci fuissent, assumptis corporibus, ex concubitu fœminarum liberos procreasse. *Ita Philo 1. de Gigant. Ioseph. 1. 1. Antiquit. c. 5. Clemens 1. 3. Stromat. & alij plures,* qui existimarunt Genios ex illis prognatos rem habuisse cum fœminis, eaque ratione suam propagasse posteritatem. Cæterum loco illo *Genesios*, per filios Dei intelligi posteros Seth, qui fideles erant; nomine autem filiarum hominum, eas quæ erant de familia Cain, communis est explicatio.

H Talmudistarum error est, Dæmones fuisse genitos ex Adamo, & alia vxore, quam habuisse eum fingunt ante Euam, nomine Lillis, ac cum ea vixisse 130. annis. *Refer. Testam. c. 13. lib. Genes. q. 404.*

* GENERATIO ACTIVA.

Dæmones vi propria non possunt concubitu fœminarum generare: cum enim sint corporis expertes, non possunt aliquam formam in materiam vi sua inducere. Possunt tamen corpore assumpto, fœminarum congressu, virtute feminis aliunde arrepti, humanam sobolem procreare. *Ita S. Tho. in 2. dist. 9. q. 1. art. 4. Richard. in 2. dist. 9. q. 1.*

Quod autem ita aliquando cum fœminis concubuerint, graues auctores testantur, & scribit *Sanctus Augustinus 1. 15. de Ciuit. Dei, c. 23.* Syllanos & Faunos quos Incubos vocant, sepe improbos existisse mulieribus, & appetisse ac perfecisse concubitu, ac quosdam Dæmones, quos Galli vocant Dufios, hanc assidue immunditiam & tentare, & efficerè.